

LOVEC

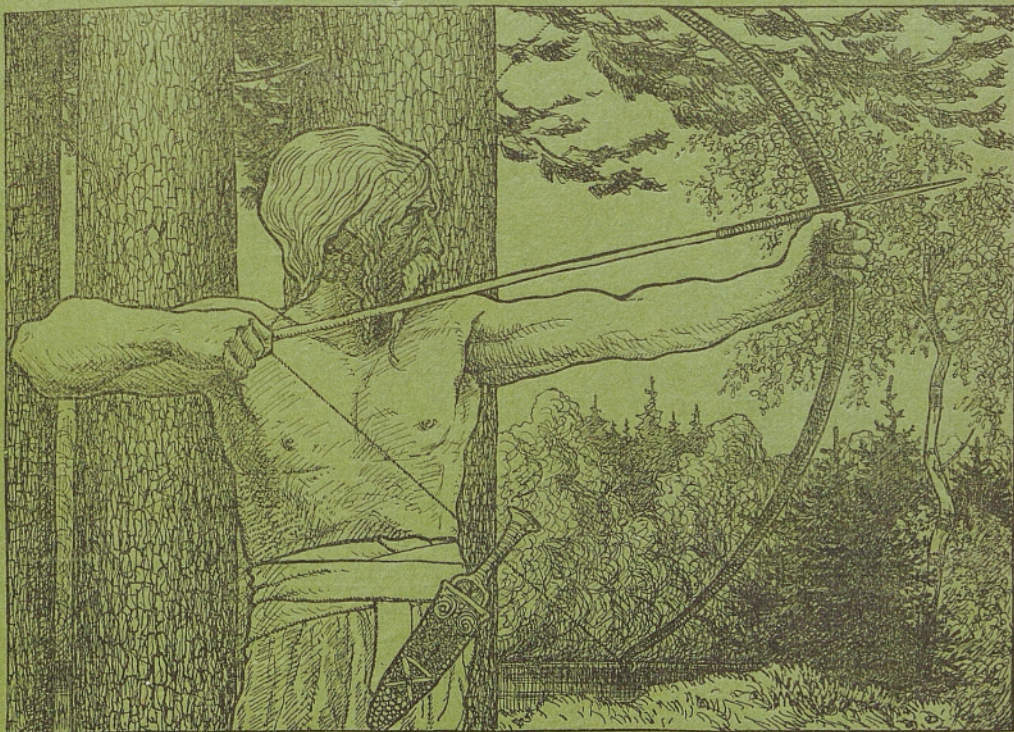
Štev. 4.

List za lov in ribarstvo.

Leto II.

Izhaja v Ljubljani po enkrat na mesec.

VSEBINA:

LOV:

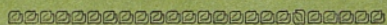
Mara Tavčarjeva: Jaz ljubim gozd... (Pesem). — Dr. Jeločnik: Petelini in rekord. — Mara Tavčarjeva: Lovčeve brke. (Pesem). — F. Plesničar: Iz Trnovskega gozda. — Julij Bučar: Volk. (Konec). — Dr. Jeločnik: Trocvka. (Dalje). — Iz lovskega oprtnika.

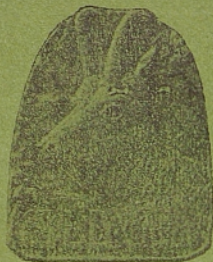
LISTEK:

Rado Murnik: Paradni lovec Rekordavzar.

RIBARSTVO:

Franke: Športna voda. — Iz ribarske mreže.

Slovensko lovsko društvo

in njegovo
glasilo

„Lovec“

Društvo je namenjeno slovenskim lovcem vseh pokrajin. Sedež mu je v Ljubljani.

Članarina znaša na leto **5 Kron.** Kdor pa plača enkrat za vselej 50 kron, postane ustanovni član in je nadaljnjih letnih prispevkov oproščen.

Društvo izdaja svoje glasilo „Lovec“, in sicer po enkrat na mesec.

Člani dobivajo „Lovca“ brezplačno; za nečlane v Avstro-Ogrski pa znaša naročnina **6 kron** na leto; oni, ki bivajo v inozemstvu, imajo doplačati še poštnino.

List priobčuje tudi oznanila po tehle cenah:

	na ovitku:	na prilogi:
cela stran	K 250.—	K 220.—
$\frac{1}{2}$ »	» 125.—	» 110.—
$\frac{1}{3}$ »	» 84.—	» 74.—
$\frac{1}{4}$ »	» 65.—	» 55.—
$\frac{1}{8}$ »	» 40.—	» 30.—
$\frac{1}{16}$ »	» 18.—	» 16.—

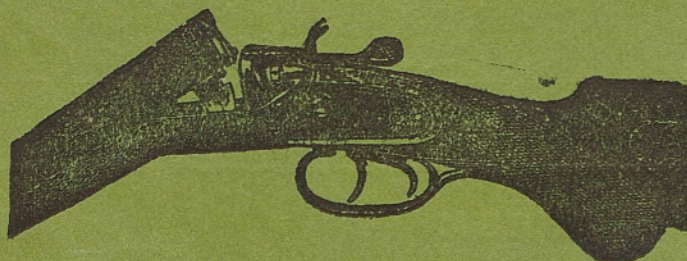
Društveno znamenje dobe člani pri odboru za 2 kroni. Pisma in pošiljatve je nasloviti na:

Slovensko lovsko društvo v Ljubljani.

Prva borovska orožno-
tovrniška družba

PETER WERNIG

dr. z om. z. v Borovljah na Koroškem

Iznajditelj in izdelovatelj „Triumph-Rifled vrtanja“ in „Wernigovega univerzalnega vrtanja“ z najgostejšim, neprekosljivim vrtanjem, kakršnega še ni bilo, velikanskega strelnega učinka in predornosti ob polnem jamstvu in zmernih cenah. P. n. lovcem priporoča svoje izdelke prve vrste in kakor pero lahke tricevke, kratke lovske puške, dvocevke za šibre in krogle, risane dvocevke (Bockgewehr), Mannlicher Schönauerjeve kratke

puške in pa Wernigove štiricevne puške. — Priporočam svoje puške za krogle, kaliber 9,3 mm, preiskušene na različne strele. Kot največjo novost za dvocevke in šibre in krogle priporočam patrone z nikljastim plaščem 9,3 mm — s svinčeno ostjo in 9,3 mm patrone z legirnimi strelji in papirnimi vodom. — Cenovnik zastonj in franco. —

Jakob Zalaznik, slašičarna, pekarija in kavarna
Stari trg št. 21

Podružnice: Glavni trg št. 6, Kolodvorska ulica št. 6.

Čekovni račun pri c. kr. hran. uradu št. 113.187

Telefon št. 194.

Pozor, ljubitelji brakov!

Po naših loviščih izvečine love s psi braki, ker je svet tako ustvarjen, da se drugače ne da z uspehom loviti. Pes frmač spada na polje, naša lovišča pa so največ hribovita. Z gonjači se tudi ne da veliko opraviti, ne glede na to, da je lov z gonjači drag in uspešen le v loviščih, kjer mrgoli divjačine. Ne pride pa samo to v poštev, treba je računati še z drugim!

Lov z gonjači ne nudi nikdar takega lovskega užitka, kakor pa lov z braki. To je vse kaj drugega, če poslušam veselo zvonjenje brakov, kakor pa vpitje in kričanje gonjačev, ki je pri takih lovih neizogibno. Trdi se sicer, da so brakade pogin lovišču. Resnice na tem je le toliko, da so le prepogoste brakade loviščem v kvar. Če 20—30 gonjačev razsaja po lovišču, mora vsaka dlaka bežati, če pa izpustim par dobrih brakov, bo pač teklo nekaj živali, vse druge bodo pa mirovale. Ako sem pa s psi v lovišču dan na dan, pa prav tako ničesar ne bo ostalo v njem, kakor če bom tolikokrat lovil z gonjači.

Za brakado je potreben dober pes. Pri nas so najbolj udomačeni braki; z jazbečarji, z jazbečarji-braki in terijerji se malo goni. Toda vkljub temu, da pri nas mnogo love z braki, se ničesar ne stori, da bi se materijal ločil po plemenih, in da bi ta plemena ohranila čisto kri.

Na naših največjih lovih kar mrgoli zavitih repov ter pokončnih ušes, in tropa ti je pisana kakor močerad.

Pa tudi za vzgojo brakov se ne briga skoro nihče. Koliko kresačev se podi po naših loviščih, koliko živoderov, ki obstreljeno divjačino, če jo ujamejo, načno pri živem telesu in jo požro kosmato! In vendar imamo stara, domača plemena brakov, prirojenih dobrih lastnostij; ti prirojeni nagibi bi se že pri majhni vzgoji dvignili do neverjetnosti. Kaj storita vzgoja in čista kri, vidimo lahko pri frmačih. Na prav tako visoko stopinjo razumnosti in ubogljivosti se da privedi brak, saj frmač se je razvil iz braka. Treba je le dobrega materijala in večče roke.

Da se mora nekaj ukreniti za povzdigo brakov, ne čutimo samo mi, ampak čutijo tudi drugod. Zato se snuje »Klub ljubiteljev brakov«, ki bi združeval lovce vseh dežela naše krone, brez razlike narodnosti. V tem klubu moramo biti zastopani tudi Slovenci, ker v to nas veže čast slov. lovsstva, veže naša lovska dolžnost in naposled naše koristi, zakaj člani kluba bodo imeli velike ugodnosti pri nakupovanju oziroma prodajanju dobrih psov, pri razstavah in sličnih prireditvah itd. Če že redimo brake, redimo dobre in lepe živali!

Podpisano uredništvo si dovoljuje svoje čitatelje opozoriti na klub, ki se ima ustanoviti, z vljudno prošnjo, da vsak, ki se za to zanima, ki bi hotel h klubu pristopiti in sodelovati, to javi podpisanemu uredništvu.

Ljubljana, meseca aprila 1911.

Uredništvo „Lovca“.

Lovski koledar za mesec maj.

Streljati se smejo:

Na Goriškem:

Divji petelin, ruševac, kljunači, golobje in močvirne ptice.

V Istri, na Koroškem, Kranjskem, Štajerskem in v Trstu z okolico:

Divji petelin in ruševac.

Opomba. Streljati se smejo seveda tudi štirinogate roparice in ptice ujede.

Ribarski koledar za mesec maj.

V prepovedanem času so:

Na Goriškem:

Krapi od 16. maja dalje in rače samice.

Na Koroškem:

Mréne, podusti, potočni raki in koščak.

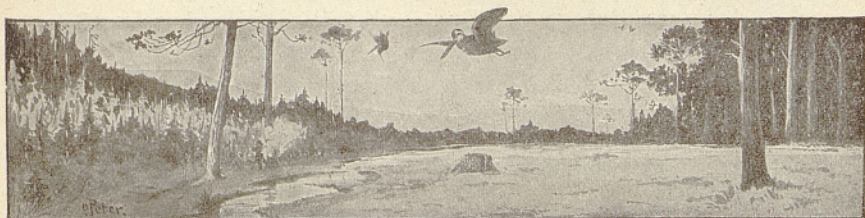
Na Kranjskem:

Krapi od 16. maja dalje, mreane in rače samice.

Na Štajerskem:

Kráp, jeseter (kečiga), mreana in potočni raki.

Opomba. Za Istro in Trst z okolico ni nikakih ribarskopavnih določeb.

APRIL

Jaz ljubim gozd . . .

Jaz ljubim gaj in gozd zeleni,
 opojni vonj, topolov kras
 in javor, smreko, vitko jelko
 in belih brez srebrni pas.

Ob prvem svitu solnčnih žarkov
 pozdravljam temni gozdni svet
 in romam tožna iz doline,
 skoz žitno klasje zlatih gred.

Iz dalje kos se tam oglašā,
 ko v zoro mlado dan zvoni,
 tam v seči slavček se ljubkuje,
 z družico nežno in drobi.

In ververica gibčna skače,
 ko blisk izginja na drevo,
 nad poljem pa škrjanček mili
 pozdravlja jutranje nebo.

Sveži kristalna rosa cvetje,
 kot solza v čašah se iskri
 in kukavica glasno kuka,
 jaz štejem dobo srečnih dni.

Moj fantič šel je v kraje daljne,
 za njim srce drhti, ihti
 in tebi, gozd šumeči, tožim,
 ko bol in jad divja, kipi.

Mara Tavčarjeva.

Petelini in rekord.

Olovu na divjega petelina je priobčil g. M. Hanzlowsky v 3. št. „Lovca“ izboren članek, ki so ga gotovo čitali vsi petelinarji z zanimanjem. Posebno pa mi je ugajal zadnji odstavek, ki mi je takorekoč vzel besedo z jezika — pripravljaj sem se namreč ravno sam, da izpregovorim o tej stvari par resnih besed. Tem ljubše mi je, da imam v svojo, oziroma nastopnih izvajanju zaslonbo tako izvrstnega predgovornika.

Gospod Hanzlowsky pravi dobesedno: „Kako žalostne so vesti po časopisih, kjer se kosajo lovci (?) med sabo, kdo jih bo več, čigav bo rekord!“ Temu pritrdi gotovo vsak pravi lovec! Ni je gnusnejše stvari pri lovu, kakor reklama z rekordi po številu! Gospod X je letos na prvem, Gospod Y na drugem mestu s petelini, s srnjaki itd.! Čemu take samohvalne publikacije, posebno če se ve, da ne bi g. Y svoj živ dan niti videl divjega petelina, če bi ga moral iskati ali pa naskakavati sam! Bolj po pravici bi bilo beležiti take novice takole: Gospoda Y je letos lovec N. privlekel pod pazduho do toliko in toliko petelinov in Y jih je sklatil toliko in toliko, (koliko jih je zgrešil, bi bilo tudi zanimivo zvedeti), ker je od Fortune z novci tako blagodarno obdarovan, da ima na razpolago toliko in toliko petakov — brez teh pa v istih razmerah ne bi videl niti enega!

Toda tudi oni lovci, ki ne streljajo rekordov, se⁶ pregreše čestokrat iz gole samoljubnosti — da so ustrelili letos „prvega“. Listi, ki prinašajo take vesti, ne pomislijo, da s tem zavajajo le k streljanju pred pravim časom, četudi je zakonito lov že dovoljen. G. Hanzlowsky ima popolnoma prav, da je začetni lov šele pozneje. Ne rekel bi ravno šele proti koncu petja — ki je pri nas sredi ali koncem maja, to bi bilo skoraj prepozno — toda vedno bolje, kakor takoj, ko neha prepovedani čas. Petje petelinje ima vendar namen, zbrati okrog petelina kokoši, da jih oplodi, ne pa da stoji g. Y točno 1. aprila že pred petelinom in ga sklati! Tako ostaja dokaj kokoši jalovih in zarod peša, zlasti če streljajo vse vprek, da mora vsak petelin, ki se sploh oglasi v lovišču, storiti zgodnjo smrt — najsibo 5 kg težak kapitalnik, ali pa smrkavec, ki mu perje v pahljači ni zrastle niti za ped dolgo. Da se kokoši, katere izgube petelina pre-zgodaj, izselijo iz lovišča in ne gnezdiyo v domačem lovišču, je stara izkušnja. Ta izkušnja potrjuje dejstvo, da se v loviščih, kjer začno prerano streljati peteline, sploh ne more računati s pravilnim petjem na več ali manj stalnem kraju, ker se kokoši-vdove klatijo od enega mesta na drugo in sploh niso oplodene. Lov na petelina naj se začne

šele tedaj, ko so kokoši gotovo oplodene, to je v nižavah in gričevju ne pred 20. aprilom, v visokih gorah ne pred 1. majnikom.

Pustite tedaj petelina, da zadosti svojim zakonskim dolžnostim. Petelin je stalni ptič, ki ti ne uide iz lovišča, čeprav mu privoščiš, da dokaj tednov uživa svatovsko veselje!

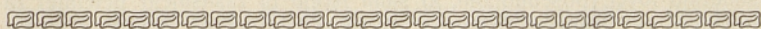
Kar se tiče trditve g. Hanzlowskega, da je petelin med brušenjem sicer gluhi, da pa vendar gleda, in sicer da vidi dobro, je stvar gotova in dokazana. Dokazana iz lovske skušnje — iz lastne prakse bi lahko navedel par bridkih izkušenj, kako dobro vidi petelin med brušenjem — in iz opazovanja petelinov, ki so bili ujeti in peli v zaporu. Petelin med brušenjem gleda bistro okrog sebe, sem in tja sicer trene s trepalnico čez oči, da so napol, včasih celo popolnoma zaprte — vendar upoštevaj naskakujoči lovec vedno ostri vid petelinov. Pregovor, da je pojoči petelin gluhi in slepi, je do polovice napačen!

V eni točki pa se ne strinjam z g. Hanzlowskim: da je belkasti konec odpadkov znamenje, da petelin že poje! Belkasta snov na „svalčicah“ petelinjih in kokošjih ni drugega kakor urin, ki ga pa nahajaš vse leto na odpadkih. Prav taka je z odpadki, katere smatrajo lovci (posebno oni, ki sami iščejo in zaslišujejo peteline) za tipični znak „rastitve“, oziroma da se je „petje“ že začelo. V mislih imam namreč ono žlezasto, razlezljivo in napol posušenemu kleju podobno snov rumenkasto zelene ali rjavkaste barve, ki jo najdeš spomladi v obilici okrog stališč divje kuretnine, tedaj tudi pod drevjem, kjer poje petelin. Ta tvarina ni nič drugega, kakor izloček iz takozvanega „slepega črevesa“ (Blinddarm). Slepo črevo je pri gozdnih kurah posebno dolgo (skoraj 1 m) in dvojno (paroma) in izločuje iz sebe posebno vrsto odpadkov, ki so taki, kakor sem bil že zgoraj omenil. Izloček pa ne prihaja na dan (bolje rečeno na noč) le spomladi, med petjem, temveč vse leto, in ni nikakor znamenje, da petelin že poje, ker prihaja tudi od kokoši in pozneje pravtako od mladičev. Prihaja pa vsak dan in vse leto. Znani gojitelj gozdnih kur, notar Stergar v Kranju je dognal celo pri ujeti divji perutnini, pri velikem petelinu, ruševcu in jerebu, da odpada ta snov skoraj vedno proti jutru, in da je gotovo bolehnata vsaka žival te vrste, ki ne daje redno teh odpadkov od sebe. Za imenitno „Balzlosung“ velja tedaj ista kakor celo vrsto drugih „starih“ lovskih znamenj: pred kritičnim očesom eksaktnega naravoslovnega preiskovanja romajo po malem v — koš. Ravno ista je z „grabljicami“ (resicami) ob strani krempljev na nogah; o „resicah“ pripovedujejo, da si jih petelin med petjem odgrizava in da neha peti, ko jih več ni. Tudi ta je bosa. Te „grabljice“ ali „rese“ so le ostanek nekdanjih peres, katera je imel

v davno pretekli dobi tudi divji petelin do nohtov (krepeljcev) kakor jih ima belka (planinski jereb, *Lagopus alpinus*) še danes. Resice (grabljice) služijo petelinu kot smuči, da laže koraka po snegu. Ko pa sneg kopni, odpadejo ta rudimentarna peresa polagoma, ker se ob tem času začne tudi ostalo perje „briti“. Koncem avgusta ima petelin novo obleko, pa tudi nove „grabljice“. Sklepati po škrbastih ali docela izpadlih resicah, da je „petelin že dolgo pel“ je tedaj napačno.

K lovski terminologiji slovenski bi priporočal, da se poslužujemo za izraz: Einfall, Abendeinfall — čas, ko prileti petelin zvečer na mesto, kjer misli peti — izvirnega in na Gorenjskem običajnega izraza: petelin je prišel (pride, prileti) na grêd!

Naposled bi še omenil, da je treba opreznosti pri odstranitvi „klatežev“ in „pretepačev“. Res je skoraj v vsakem lovišču eden ali celo več takih ciganov, za katere je edino svinec radikalno sredstvo. V loviščih pa, kjer delajo rekorde, in mora gospod Y ustreliti vedno 1. aprila tudi „prvega“ petelina, da se blešči njegovo ime v „Laibacherici“ — umrje pod to firmo vsak petelin kot pretepač prezgodnje smrti in brez potomcev — naj si bo še tak slaboten smrkavec z višnjevimi kljunom in pol pedi dolgimi peresi v repu. *Dr. Jeločnik.*

Lovčeve brke.

Moj ljubček ima v brčicah
opojno sladko moč,
takò me k sebi vabijo,
kot večče tja v polnoč.

Ko zmršene štrle okrog,
pogladim jih takoj,
a komaj da obrnem se,
uničen trud je moj.

Nad brkami se zajezim:
ti vražji belcebub!
Moj fantič ljubko se smehlja
in dahne mi poljub.

Ko sto poljubov ali več,
na usteca mi da,
takrat pa brke si kar sam
najlepše poravna.

Mara Tavčarjeva.

Iz Trnovskega gozda.

Spisal F. Plesničar.

Uvod.

Trnovski gozd je državna last. Razprostira se na severni strani Vipavske doline. Bolj severno meji občino Trnovo, Čepovan in Gorenjo Tribušo, potem Idrijski gozd, Zeleni rob, Golake, Jesenovc, Marni vrh, Obli vrh in Sinji vrh. Trnovska planota je približno 700 do 1494 (Golaki) metrov visoko nad morjem. Nekoliko niže od Golakov so: Mrzovci, Veliki bukovec, Veliki vrh, Praprot in Modrasovec. Trnovski gozd pokriva 8794 *ha*, od tega je pravega gozda le okoli 8540 *ha*. Drugod so pašniki, polja i. t. d. V Trnovskem gozdu raste največ bukev, jelka, smreka in javor. Njegovo južno pobočje je večinoma golo in skalnato, severno pa obraslo. Planota pa je večinoma pokrita z lepim gozdom.

Trnovski gozd nima tekoče vode razen par malih studenčkov, ki ob suši skoraj usihajo. Po hosti je napravljenih več kalov; ondi se napaja živina in divjačina. Iz velikih in globokih brezden nosijo delavci sneg in led. Na Trnovski planoti ima skoro vsaka hiša svoj vodnjak.

Sredi Trnovskega gozda je več vasic: Lokve (70 hiš), Lozna okolo 15, Nemci in Zavrh približno toliko. Loz sta dve hiši. V eni sem jaz zagledal beli dan. Že v srajčki sem skakal za ptiči in polhi. Ko sem dobil hlače in čizmicе, sem že tekal s starim očetom po gozdu. Od njega sem se naučil mnogo lepega in dobrega. Ker je bil moj brat c. kr. gozdar, sem se mogel tudi pri njem učiti. Moj oče je bil urar in v občini zakotni pisač. Ker je pešal na vidu, je opustil urarstvo. Potem ga je gozdni erar vzel za oglednika pri sekanju in spravljanju drv in pri zgradbi cest. V prostem času je hodil tudi na lov. Bil sem zmerom do svoje vojaške službe pri njem, pri gozdarjih in lovcih. Potem sem bil imenovan za provizornega gozdarja na severnem kraju Trnovskega gozda.

Pred 40 leti je lastnik ali najemnik lovišča prodajal lov po svoji volji. Kvečemu je dobil od moža 1 gold. za eno leto. Takih lovecv je bilo brez števila. Lovili so po svoje, nihče se ni menil zanje, niti za njih skopce in njih zanke. Streljali so s šibrami na jerebico, zajca in srno. Krogel niso poznali. Niso se brigali za čas, tudi niso razlikovali srne in srnjaka. Vse je šlo v smrt. Zdaj je vse drugači. Toraj ni čuda, da je bilo takrat le malo gamsov in srn pa tudi le malo divjih petelinov. Mala divjačina se je laže skrivala, za to je je ostalo zmeraj dosti.

Malih ptičev je bilo za moje mladosti mnogo, pozneje pa vsako leto manj, posebno selivk. Gamsov in srni je zdaj mnogo več. Tej divjačini delajo največ škode razvajeni divji lovci. Za volka in medveda v Trnovsko-Idrijskem gozdu ni prostora — mora poginiti ali bežati. Ujed je primeroma malo.

Divji petelin.

Med lovci, ki so prihajali v Trnovski gozd streljat divje peteline, naj prvega omenim grofa Chamborda (bourbonskega kralja Henrika Petega). Bil je srednje velik, debel, jako težak in šepast. (Leta 1841. je padel, 21 let star, s konja.) Navzlic temu je ustrelil dokaj divjih petelinov. Ko sem ga videl prvokrat, mu je bilo že nad osemindeset let.

Ostajal je tudi po 8 dnij v Trnovskem gozdu, ako je bil lov ugoden; ako pa ne, se je odpeljal že drugo jutro. Grof je lovil petelina v Trnovskem gozdu samo do 30. aprila. Ako pa se mu je obnesel lov dobro, ali ako je dobil ugodna poročila s svojega gornještajerskega lovišča, nas je zapustil že prej. Dokler je bil grof na lovu, ni dobil nobeden drug lovec dovoljenja streljati petelina. Seveda je bil petelin že potrjen, preden je dobil grof vabilo.

Smelo rečem, da smo se ga vsi bali prvokrat, ko je prišel k nam, on pa menda nas. Dobil je v Krnici primerno stanovanje zase in za svoje ljudi. Ko smo prišli gozdarji pozno zvečer od petelinjega poslušanja domov, smo mu natanko povedali, kaj je vsak videl in slišal.

Že ob eni ali dveh se je peljal grof eno uro daleč proti petelinu. Povabil je tudi gozdnega oskrbnika; dva njegova služabnika sta korakala poleg kočije. Vseh nas je bilo okolo 10 mož in ker ni snoči poročal noben gozdar nič ugodnega, je bil grof nekaj potr. Med vožnjo je večkrat ustavil voz in nas vpraševal, če mislimo, da bo petelin zjutraj pel. Z nami je hodil tudi cestar, da bi postavil grofu stolico, kadar bi hotel z voza. Modroval je samprisebi:

„Za zanikarnega divjega petelina se vozi grof po temi, poleg njega gredo gozdarji, ki imajo toliko važnega dela in povrhu še jaz! Bes te bodi! (Mož je jezno udaril z nogama po trdi zamrzli cesti.) Gospoda moja, to je preneumno, otročje! Saj bi petelina lahko ustrelil en sam gozdar in ga poslal grofu. Tako ne bi bilo treba toliko truda in stroškov. Toda gospoda ne znajo — ne znajo ne! Pravijo, da petelin stane 2 gld. Jaz jih ne bi niti pogledal! Malone ves čas moram klobuk v roki držati — oh, moja uboga gola glava!“

Ko smo dospeli blizu naznanjenega petelina, smo se ustavili za ovinkom. Pomagali smo grofu iz kočije. Šli smo po postranski stezi

proti petelinu. Po večkratnem odmoru smo prišli na pravi kraj. Petelina pa ni bilo več na bukvi; pel je približno 500 korakov onstran prepada. Debeli grof Chambord je rekel, da se ne upa priti do petelina, ker je predaletč in ker je teren preslab. Vrnili smo se domov.

Po zajtrku je šel grof v posteljo, mi pa v službo. Zvečer smo šli zopet na petelinov „padec“, vsak v svoj odločeni kraj (Hrib). Vsi gozdarji smo prinesli o petelinu ugodnih vestij. Grof ni šel prej spat; dokler ni prišel zadnji gozdar domov in mu raportiral. Natanko je hotel vedeti, ali poje petelin na bukvi, ali jelki, ali v skalovju ali v strmadi, v snegu ali na kopnem. Jaz sem mu poročal takole: „Petelin je jutranji. Poje poleg ceste. Peti je začel že pred solničnim zahodom. Ker sem bil onkraj njega, sem moral čakati, da se je stemnilo, in potem naskakovati mimo njega. Slišal sem ga pojočega, dokler nisem prišel za ovinek ceste. Menda poje še zdaj. Ako se ne izprevrže vreme dobimo jutri petelina gotovo.“

Grof je bil jako zadovoljen.

Vstali smo ob eni zjutraj. Tudi dva druga gozdarja sta bila prinesla ugodnih poročil. Ker pa je bil moj kraj najbližji in najboljši, je ukrenil grof, da pojde na mojega petelina. Ob polidveh smo bili že na cesti. Sove so še skovikale, oglašala se je tudi kukavica v lepi noči. Ko je grof stopil iz kočije je bilo še tema.

Ko smo prišli do ovinka, je petelin že pel. Cestar je postavil grofu stolico, da je sedel nanjo in ga ogrnil z volčjim kožuhom. Čakali smo ga, dokler se ni oddahnil. Po odmoru smo stopali po cesti proti petelinu toda grof ni delal večjih korakov, kakor je bil njegov čevelj dolg. Šlo je hudo počasi, posebno pa, ko smo začeli stopati s ceste v „Hrib“, ki je strmel 60%. Petelin je pel na tisti bukvi kakor snoči. Grofa sva vlekla s tovarišem vsak za eno roko navkreber. Po 10.—15. koraku je grof zopet sedel na stolico in cestar ga je ogrnil s kožuhom. Petelin je pel nad nami. Pristopicali smo dopod petelina. Zopet je počival grof, odet z volčjim kožuhom. Potem se je pripravil na strel.

Dal sem mu puško v roke; vtaknil je patrone, počakal „u d a r e c“ petelinov in sprožil. Petelin se je zvalil poleg nas in praskal po listju. Grof ga je ogledal, sedel na stolico in cestar je priskočil s kožuhom in ovil gospoda okoli vratu.

„Težko, težko je šlo!“ je sopihal grof. „Hvala Bogu, posrečilo se mi je vseeno! Ta petelin je 21., kar sem jih ustrelil.“

Kočija je bila že pod nami na cesti. Ko je grof videl, da smo komaj 50 korakov nad cesto, je vzdihnil: „Moj Bog! mislil sem, da smo vsaj 300 metrov nad cesto! V te korake smo porabili $\frac{3}{4}$ ure!“

Ko smo počivali, smo slišali peti še več drugih petelinov, seveda za grofa zastonj. Potrudili smo se še malo in spravili grofa v kočijo.

Poslej smo hodili z grofom na lov samo dva gozdarja in cestar, ki je nosil stolico. Domov sva se morala peljati ž njim. Jaz sem sedel poleg njega, drugi poleg kočijaža. Grof si je prižgal cigaro in ponudil tudi meni eno. Bil je jako prijazen in vljuden. Govoril je rad ali samo o lovu, zlasti pa o petelinu. „Ako bi bil danes cesar Franc Jožef tukaj, bi bil ustrelil več petelinov. Meni pa je to prenaporno.“

Po zajtrku se je grof z vsemi svojimi ljudmi peljal v bližnjo cerkev k maši. Fantje so mu postavili lep slavolok. Zanj so dobili lepo darilo, pa tudi cerkve, duhovnika in občinskih siromakov ni pozabil.

Zvečer smo mu gozdarji prinesli zopet ugodnih poročil. Drugi dan je bilo slabo vreme in nismo šli na lov. Z gornještajerskega lovišča je dobil obvestilo, da pojo tudi tam petelini. Še tisti dan se je poslovil od nas. Ko je odšel Chambord, so imeli druga gospoda lep lov.

Drugo leto smo dobili poročilo, da pride grof zopet v Trnovski gozd na petelinji lov. Gozdarji smo že vedeli za peteline; ker smo pa znali za grofovo navado, da mu moramo zvečer poročati o petelinu, smo šli tudi tisti večer na petelinji „obsed“. Ko smo se po noči vrnili, smo našli Chamborda že doma. Po raportu je ukrenil, da pojde z menoj na lov, zato, ker je bila tam lepa cesta in kraj najbližji. Grof je bil posebno vesel in zadovoljen zaradi ugodnih poročil. Po cele ure bi bil poslušal in izpraševal lovca. Ker pa je bilo že pozno, nas je odslovil s prijaznim pozdravom.

Pred dnevom smo bili že blizu petelina. Ni bilo tako ugodno jutro, kakor smo si mislili snoči. Dež je rosil. Sova je že umolknila, že so peli ptiči, o petelinu pa ni bilo ne duha ne sluha. Vse je kazalo, da petelina ni več na snočnjem mestu, ali pa, da se ne oglasi zaradi dežja. Cestar je debelo gledal, kdaj vstane grof, da mu odvzame ogrnjeni kožuh in prime stolico. Kaplje so šumele po drevju, padale z veje na vejo, na tla in tudi na naše klobuke.

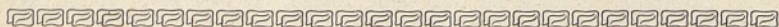
„Klek, klek!“ Grof me je potegnil za obleko.

„Klek, klek, pok, žegn, žegn, žegn.“ Takoj je bil grof pokoncu. Petelin ni bil daleč in videlo se je že dobro. Ustrelil ga je lahko. Petelinu je zlomilo pa le eno perot. Zato je zbežal v goščavo, v zavetje. Grof je bil zelo potr, ker je videl, da ne more v taki mokroti nihče za ptičem.

Gozdni oskrbnik pa je imel starega frmača, izvrstnega, toda popolnoma gluhega psa. Grof in drugi so se peljali domov, jaz pa sem čakal, da so mi privedli psa. Odvezal sem ga in mu pokazal sled. Frmač se je takoj izgubil v goščavo. Stopil sem na štor in videl, da je pes ujel petelina v razdalji dvesto do tristo korakov. Na mali rav-

ninici ga je davil in ga izkušal aportirati. Petelin pa je bil prevelik, pes ga je zmerom popravljal, da bi ga bolje prijel. Kričal sem in tekel proti njima, ali gluhi pes me ni slišal. Ko sem prispel, je bil petelin skoro popolnoma oskubljen. Nesel sem ga domov. Grof me je že težko čakal. Bil je jako presenečen, ko je videl, kakšen je petelin. Pojasnil sem mu stvar in on me je vprašal, ali bi mogli pobrati vse perje.

(Dalje prih.)

Volk.

Piše Julij Bučar.

(Konec.)

Volka dobimo tudi na vado, zastrupljeno s strihninom. Nastavlja jo tam, kjer ima navadno svoj prehod. Treba je dolgotrajnega zasledovanja, da doženeš, kje je prehod.

Mojemu prijatelju je pred nekaj leti v hudi zimi poginil srnjak. Nastavil ga je ob Krupski cesti, kjer so volkovi zapuščali vsako zimo svoj sled.

Res so prišli mimo, ali nekaj ni moralo biti v redu; vade se niso dotaknili.

Volk dobro voha človeški sled. Okoli vade ne smeš hoditi. Ako ne moreš vade pripeljati na mesto in je tam odložiti, ne da bi stopil na tla, moraš vsaj odstraniti vsak duh po človeku. Dobro je, ako si namažeš podplate s pasjo, zajčjo, gosjo ali drugo mastjo.

Kdor ima srečo, ujame volka tudi v železje.

Znano je, koliko je opraviti z železjem, ki ga nastaviš lisici, kuni, vidri. Volk je še bolj nezaupen. Železo mora biti popolnoma čisto, snažno in namazano z mastjo, ki prevzame duh po železu. Železo se v toliko zakoplje v zemljo in pokrije s prstjo, listjem, snegom, da je videti samo vada. Da pa volk ne odnese vsega skupaj, moraš železo prav trdno pripeti na močno verigo, ki jo pritrdiš na drog, globoko zabit v zemljo. Veriga se tudi ne sme videti.

Ako nastaviš živega janjca, ali drugo žival, in krog nje položiš več pastij tako, da mora volk stopiti v eno ali drugo, ako mu je kaj mar pečenke, potem je uspeh bolj gotov.

Znan je še drug način lova.

Lovca izkoplje dobrih pet metrov globoko in štiri metre dolgo in široko jamo. Njene strani obije s prav gladkimi deskami, da volk ne bi mogel skočiti iz jame ali odkopati zemlje. V sredo zabije drog, ki seže do vrha. Na ta drog pritrdi živo ali mrtvo vado. Jamo pokrije

s slabimi vejami, vrhu njih pa natrosi toliko listja, ako treba, tudi snega, da ni videti jame, in da izgleda ta pokrov prav tako, kakor njega okolica. Volk pride, se približa vadi pa se vdere v jamo, odkoder ni več rešitve. Tam ga lovec ustrelji ali pa potegne iz jame in ga potem ubije.

Kakor lisica, tako je volk najobčutljivejši na smrčku. Udari ga enkrat prav čvrsto po njem, pa je dokončal svoje življenje.

Dobro je, položiti na dno jame železo, ki pridržuje volka tako dolgo, da pride lovec ponj.

Da pa pri tem lovu ne boš imel smole, kakor jo je imel pokojni župnik na Sinjem vrhu, ti hočem povedati malo dogodbico.

Ta župnik je tudi dal pripraviti volčjo jamo blizu gozdnega pota.

V pozni noči se vrača natrkan Kočevca — muzikant od svatbe po bližnji domov, zgreši pot in se vdere v volčjo jamo.

Ko se oddahne od strahu, vidi v temni noči dve zelenkasti iskri sebi nasproti. Upali užigalico, pa toliko, da ga ne zadene kap. Tam nasproti se je stiskal velik volk v kot. Volk se je bal Kočevca, Kočevca pa volka. Hitro šine godcu v glavo, kar je bil zvedel po starih lovcih, namreč, da volk ne prenaša glasbe. Poizkusi edino rešitev, pograbi svoje gosli in volku na čast prične svoj nenapovedani koncert, ki je seveda trajal brez oblastvenega dovoljenja do jutra. Ko bi nehal, si je mislil Kočevca, potem bi prevzel volk napram meni vlogo dirigenta po svojih pravilih, kar bi pa gotovo ne bilo prijetno.

Ena sama struna je še brnela našemu novodobnemu Paganiniju žalostno na godalu, ko so prišli župnikovi gledat, ako se je volk ujel.

Da jim pride tudi Kočevca v past, na to seveda niso bili računili.

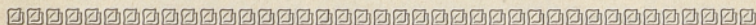
Volka so se veselili,
iz Kočevca norca brili —

Kočevca pa je bil le vesel, ter je večkrat zatrjeval, da ni bil še nikdar v taki čudni družbi, kakor preteklo noč.

To sem zvedel na Sinjem vrhu šamem.

Danes se Kočevčevim potomcem ni treba bati, da bi na Sinjem vrhu zabredli v volčjo družbo, ker ne prihaja nikomur več na misel, da bi kopal volku jamo. Sedaj ga rajši streljajo. To je lepše in uspešnejše.

Mi pa upajmo, da se nas volkovi ne bodo ogibali popolnoma. Ako že volk naredi kaj škode, naj jo plača s svojim kozuhom. Kranjskih lovcev skrb pa bodi, da četvernogati lopov ne odnese pravočasno svojih kosmatin.

OROŽARSTVO.**Trocevka.**

Spisal dr. Viktor Jeločnik.

(Dalje.)

Prve trocevke so imele brez izjeme kaliber 16×16 in kroglo 11 mm (patrona 65 mm dolga) z navadnim črnim smodnikom. Tekom časa so poizkušali za trocevke skorajda vse patrone od kalibra 500 (127 mm) pa do najmanjšega premera 6 mm . Vsaka patrona ima svoja dobra svojstva, če jo le prav uporabljamo, toda ravno pri trocevkah je pokazala izkušnja, da izdelovalci niso prav zaupali lastnemu orožju glede trpežnosti; pridržali so sicer zunanost patrone, v največ primerah tudi kroglo, odščipnili pa kolikor mogoče pri množini smodnika. Da taka patrona ni imela pravega učinka, je umevno, in je pravi vzrok, zakaj mnogo lovcev neče ničesar slišati o malem kalibru in trocevkah niti danes, ko so se že v obče predru-gačile razmere in se poboljšali puškarji. Velikanski uspehi glede strelne daljave, glede učinka v živalskem telesu in prodirne moči, ki so jih dosegle zlasti vojaške patrone z majhnim premerom krogel, so napotili tudi izdelovalce lovskega orožja, da so uvedli te patrone.

Ker pa ima večina lovcev neumno navado, gledati na to, da je puška, posebno pa še trocevka „lahka kot pero“ in mora puškar, čeprav nerad, ustrezati željam kupcev, se je izcimil iz prvotno izbor-nega orožja s časom spaček, ki ni niti dobra dvocevka za šibre, še manj uporabna risanica in najmanj to, kar bi moral biti: univerzalno orožje. Orožje, ki naj mi služi zvesto in zanesljivo v vsakem lovskem položaju; ki naj trpi brez hibe in pokvare leta in leta, četudi ga nosim vsak dan in ob vsakem vremenu na rami; skratka: univerzalno orožje za lovca, namreč moža, ki mu je lov poklic, ne šport ali zabava — orožje za lovskega varuha in čuvaja: tako orožje naj bi bila trocevka in more tudi biti, če jo izdelovalec že tako ustvari. Večina trocevk pa, ki so v rokah lovcev tem nalogam ni kos. Zakaj ne? Zlasti zato ne, ker so puškarji primorani delati ceno, primorani na zahtevo kupcev in prisiljeni po umazani konkurenci. Za dobro lovsko dvocevko (za šibre) izda premožnejši kupec rad 200 kron in še več, za risanico tudi 100 — 200 K; trocevko pa, ki mora in tudi more nadomestovati oboje, hoče imeti kvečjemu za 250 — 300 K! Po-sledica tega so ponudbe trocevk: krščenih navadno („Försterdrilling“) za pičlih 150 — 200 K! Kaj moremo takemu orožju zaupati glede kakovosti izdelave, posebno pa glede trpežnosti, to si lahko izračuna vsak na prstih!

Zahteva po „lahkem“ orožju zavede izdelovalca v prvi vrsti k temu, da kolikor mogoče skrajša gladke cevi (za šibre), s tem pa poslabša strelno moč. Druga posledica je pa, da vzame za risano cev patrono, ki ima kolikor mogoče nizek pritisek smodnikovih plinov; to more doseči na dvojen način: če zmanjša množino smodnika in težo krogle pri katerikoli močni patroni ali pa vzame sploh manj močno in tedaj tudi manj uspešno patrono, dobro vedoč, da risana cev in vse orožje vsaj za dolgo in pogosto uporabo nikakor ne more zdržati močnega strela, ne da bi se začele majati cevi v zaklepih. Tudi preti nevarnost, da se naenkrat razleti ves umotvor.

Taka trocevka pa na noben način ni univerzalno orožje, ki naj nadomestuje dvoje pušk. Pogled v različne cenovnike tvrdk in tovarnarjev nam pokaže takoj, da imajo skoraj vse trocevke kaliber 16 za šibre in risano cev za patrono 360—9.3 mm, dolgo 72 mm, basano z navadnim črnim smodnikom in legirano kroglo. Bralci se gotovo še spominjajo, da smo dognali v razpravi „Strel s kroglo“ dejstvo, da zadostuje ta krogla s svojimi pičlimi 425 metri hitrosti in močjo 110—130 mkg komaj za srnjaka, in to le, če upoštevamo samo dobre strele (v pljuča, hrbtenico itd.) in majhne razdalje (100—120 korakov). Če pa s trocevko niti na srnjaka ne morem povsod in na vsako lovsko razdaljo, ki je še dopustna, streljati preverjen, da ga dobim res v roke, tedaj mi koristi orožje kaj malo. Pravi lovec pa posebno na plemenito divjačino ne odda strela, če ni preverjen, da strel res zadostuje za dotično divjačino in ji tudi ne dela nepotrebnih muk, če ne pogine žival med pokom. Druga napaka lahkih trocevk je skrajševanje gladkih cevij in pridržavanje prvotnega kalibra. Večina trocevk ima, kakor rečeno, kaliber 16; tudi to je napaka, če so cevi skrajšane za pomanjšanje teže. Skrajšane cevi ne spravijo šiber do one hitrosti kakor normalno dolge, o vplivu hitrosti na strelno daljavo, prodirno moč itd. sem že govoril v svojem prvem članku — glej tedaj tam!

Pravi kaliber za gladko cev trocevke je kaliber 20; ta kaliber ima ob normalni dolžini cevi za trocevko še dopustno težo, in prav vsled prave dolžine izvrsten in gotov strel, ki je na vsak način, čeprav ima manj šiber, boljši, kakor strel kalibra 16 iz skrajšane cevi. Če že hoče pridržati lovec pri trocevki kratke cevi kaliber 16, mora naročiti na vsak način posebno skrbno vrtane cevi, oboje zadržane (Choke) in v prostoru, kjer izgoreva smodnik, toliko razširjene, da smodnik kljub manjši dolžini cevi izgori ves, preden zapusti naboj cev. Te posebne naprave more izdelati pa le izurjen in vesten puškar in ne za smešno ceno „Försterdrillingov“. Na ta način tedaj, ali pa če izvoli kaliber 20, lahko prihrani nekaj na teži, toda ne v prid mehkužnega lovca,

ki se boji nositi par dekagramov več na rami, kakor pri navadni puški, temveč prihranjeno težo naj izkoristi v to, da izdelava cev za kroglo in zaklepčne dele tem močnejše in uporabi brez skrbi lahko dovolj močno patrono za risano cev. Taka trocevka, v vseh posameznih delih skrbno izdelana in trpežna, ne bo tehtala več nego 3 kg; to je najnižja še dopustna teža (pri gladkih ceveh kalibra 16); kdor je taka pokveka, da tudi tega orožja ne more nositi, ne da bi se mu krivil hrbet in otrpnila roka, ta ne spada na lov, temveč v hiralnico. (Konec prih.)

Iz lovskega oprtnika

Lovski zakon. V seji deželnega zbora kranjskega dne 18. februarja 1911 je bil načrt novega lovskega zakona v nekaterih točkah izpremenjen, ker je c. kr. poljedelsko ministrstvo izrazilo proti več določbam svoje pomisleke. Tako n. pr. bi tudi po načrtu trajala lovska upravna doba pet let in ne samo tri, kakor je bilo prvotno sklenjeno. Nadalje ima po sedanjem načrtu lovski upravičenec (zakupnik, podzakupnik) škodo, ki jo stori zajec, povrniti le v tistih občinah, ki zajca varujejo, ne pa tudi v tistih, kjer je zajec prost, kakor je bilo prvič predlagano.

Obe ti dve določbi sta dalekosežnega pomena in prvotni načrt s tem mnogo izgubi na odijoznosti. Škoda, da niso bili izpremenjeni še § 8. (lov v režiji občine same; dobiček v občinsko blagajno, deficit pa iz žepa posestnikov § 28.); § 58. (lov na zajce, lisice, kune itd. je lastniku zemljišča, ali komur on dovoli, prost, četudi je lov oddan v zakup); § 56. (glavarstvo mora na predlog občine dovoliti gotovim osebam živali, naštete v § 58. pokončevati tudi z orožjem, in sicer po vsem lovišču, brez lovske karte in brez pritrditve zakupnika). Sodbo, in sicer objektivno, naj si o teh določilih ustvari čitatelj sam!

O zastrupljenih lisicah I. V tretji številki letošnjega „Lovca“ sem bral, da želi g. M. izvedeti, če se je katera lisica že kdaj lotila svoje mrtve družice. V odgovor objavljam dve enaki pa resnični dogodbi.

V hudi zimi leta 1907 je zastrupil tukajšnji lovec „Žemic“ mnogo ptic, vrabcev, šoj, srak i. t. d. ter jih položil po gozdu za lisice. Ko pa pride čez nekaj dnij gledat, kaj je, najde že medpotoma v gozdu ležečo zastrupljeno lisico in jo pobere veselo. Nato zapazi sled dveh lisic, ki sta vzeli zastrupljeno srako, in najde v razdalji kakih sto korakov še ostalo perje zastrupljene srake, ki jo je bila požrla lisica. Lisičji sled ga privede v precej globok in strm jarek. Tu zapazi pred sabo ostanke raztrgane lisice, okrog ostankov pa polno lisičjih stopinj. Šel je nato tudi še za drugo lisico in videl po sledu, da je prihajala večkrat obiskavat svojo zastrupljeno družico in da ji njena zastrupljena sestra ni nič škodovala s svojim strupom.

Prav tisto zimo sva nametala midva z goriškim graščinskim lovcom Guzeljem v tukajšnjem škofovem lovišču več zastrupljenih vran za lisice. Ko sva nekega jutra pregledovala svoje vrane, sva zapazila, da sta nama dve lisici odnesle eno. Greva dalje po sledu ter kmalu najdeva še nekaj pernatih ostankov snedene vrane. Potem pa naju vede sled obeh lisic v skalnato razpoko. Guzelj pogleda vanjo ter zazre precej globoko ležečo lisico. Z leseno kljuko jo potegneva na dan. Manjkal ji je rep in odzadaj je bila precej izgrizena. Ker ni bilo nobenega sledu naprej, sva vedela takoj, da je ostal rep v sorodstvu, ter se prizadevala,

ujeti še drugo v past; to pa se ni obneslo. Menda je tudi ona jedla otrovano sestro ter zaspala v svojih grehah z repom svoje sestre v trebuhu spanje krivičnega v skalnatem grobu. — Lovski pozdrav!

Joža Zevnik,

lovec v Rakovniku pri Medvodah.

O zastrupljenih lisicah II. Na gosp. Miloša željo v marčevem „Lovcu“ na strani 54. poročam, da se je nekaj enakega z lisico primerilo gosp. Kristanu Janzenbergerju, oskrbniku blejske graščine. — Obenem naj povem, kaj sem doživel dne 18. m. m. Ko je zapadel nov 80 cm visok sneg, me je gnala lovška strast gledat naokrog, ako so zajčki in srnice dobro preskrbljeni s krpjami in smučami, ker ta dan ni bilo mogoče brez njih hoditi snubačit. Ob tem mi je bila na mislih zlasti zvita teta lisica pa nje lepi zimski kožuh. Dolgo sem že hodil in gazil mehki sneg, ne da bi zapazil kakega sledu; naposled pa se mi je posrečilo. Prišel sem pod skalo na sled tetke, ki je snoči zapustila svoj brlog in se davi vrnila v svojo votlo graščino. Šel sem domov, vzel s sabo kalcijumkarbida, žvepla, železno lopatico, svečo i. t. d. Vrnivši se, sem naložil karbida na lopato, ga pokril zadostno s snegom in vse skupaj porinil kar najbolj daleč v tetkino domovanje. Ko se je jel vsled mokrine razgrevati plin karbidov in ko je bila že kuhinja in spalnica tetkina polna, sem prižgal plin s svečo, nasajeno na palici. Po razpoku je gorelo v brlogu. Teti pa to menda ni bilo po volji. Menda se je bala, da se je spolnilo prorokovanje „Domoljuba“, ter planila pri zadnjih vratih iz pekla. Zunaj pa so jo zadele svinčenke tako dobro, da je bila za vselej rešena hudobije lovčeve.

Grobotek.

Ujel sem 19. marca t. l. 7 kg težko vidro. Koža ji meri od nosa do konec repa 1 m 40 cm. Bila je samica; ni bila posebno velika, ali bila je jako prebrisana in me je jako mučila, preden sem jo mogel dobiti v past. Ta vidra ni hodila, kakor druge, vedno na enem kraju iz vode in v vodo. Tudi se ni redno držala potoka. Navadno je šla v potoku do izvirka, tam stopila na suho in odpotovala 1 uro hoda po suhem v Cerknjiško jezero. Vrnila se ni po 14 dneh ali še več. Bila je jako spretna ribolovka. Pri nobeni drugi nisem opazil, da bi mi toliko škode naredila, kakor ta. Bil sem jako zadovoljen, da sem jo ulovil, dasi mi njen kožuh ne bo zadostoval za oškodnino. Lovski pozdrav!

Ivan Krašovec,

Pudob, 26. sušca 1911.

ribič, Stari trg pri Rakeku.

Ustrelil sem v revirju lovskega društva v Danskem v „Glinski rebri“ dne 24. aprila 1911 lepega petelina. — Petelini v naših gozdih, kakor se čuje, pojo letos prav živahno in pričakovati je, da bode lovška sreča tudi drugim lovcem mila.

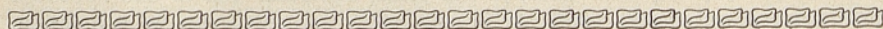
Milan Lah.

Dobiček dunajske lovske razstave. Dne 30. marca t. l. so se zbrali člani deželnega komiteja mednarodne lovske razstave k zaključni seji pod predsedstvom kneza Hugona Windischgrätza samega. Gen. tajnik g. ravn. pl. Schollmayer je poročal o zadnjih ukrepih, ki jih je še ukreniti, preden se komite razide, in predlagal, naj se preostanek, približno 1800 K fonda, ki je bil nabran za stroške razstave in pa dobiček razstave v Ljubljani, razdeli med „Kranjsko društvo za varstvo lova“ in „Slovensko lovsko društvo“ po enakih delih. Ta predlog je enoglasno obveljal. Naše društvo dobi torej okrog 900 K, kar je gotovo sijajen dokaz za njega ugled. Gospodom darovalcem tega ne smemo pozabiti!

Naznanjam, da sem včeraj, dne 13. t. m. ob $\frac{3}{4}$ na 5. uro zjutraj ustrelil v svojem lovišču „Amerika“ 4 kg 15 dkg težkega divjega petelina.

Kotmaraves, dne 14. aprila 1911.

Mat. Prosekar.

L I S T E K

Paradni lovec Rekordavzar.

Spisal Rado Murnik.

Osebe in živali:

Rekordavzar, paradni lovec.

Mima, njegova soproga.

Orša, Rekordavzarjeva kuharica.

Jeruš, lovski sluga, prijatelj žganega nektarja.

Velekljun, kurji don Juan; pretepač, intrigant.

Kratakorepnik, mlad divji petelin; zaljubljen idealist.

Praskulja, priletna divja kokla; koketna vdova.

Kokica, Kratakorepnikova večna nevesta.

Ostrozob, praktičen lisjak.

Obednica paradnega lovca. Rekordavzar. Mima.

Mima (kislo). Tvoj sklep je torej neomajen?

Rekordavzar (odločno). Neomajen! Jutri je prvi april. Lani sem ga zopet polomil — letos pa moram prvi ustreliti divjega petelina!

Mima. Neusmiljeni mož!

Rekordavzar. Streljam samo stare penzioniste, veterane, pretepače.

Mima. Kaj pa, ako se ti pripeti nesreča? Brala sem, da je skočil domači petelin dekli v obraz in ji izkljuval oči. Kako utegne pobesneti šele divji petelin!

Rekordavzar. Nič se ne boj, ljubica! Patron vzamem s sabo toliko, da jih bo Jeruš komaj nosil za mano.

Mima. In ali ni škoda čisto nove obleke? Ako te zadene —

Rokordavzar. — petelinja cigareta? Saj je bencin poceni.

Prejšnja. Orša. Pozneje Jeruš.

Orša (primenca skozi sredo). Milostiva, prišel je lovec.

Mima. Kaj pa dela?

Orša. Po žganju diši —

Rekordavzar. Je že pravi! Orša, reci mu, naj vstopi. (Orša odmenca.)

Jeruš (previdno drsa po parketu). Dober večer, gospod!

Rekordavzar. Seus! Ali poje?

Jeruš. Poje. Poje. O! Na tisti smreki sredi jase.

Rekordavzar. Na petak! In cigarete?

Jeruš. O! Cigaret je vse polno pod smreko. Cela trafika jih je. In nekatere so take, kakor viržinke. Star gospod je, tehtal bo svojih sedem kil brez kosti! (Spravi petak.) Hvala lepa!

Rekordavzar. Prav. Takoj odrineva, ljubi Jeruš! Konserve, salonski cviček, konjak, strelivo — vse je pripravljeno. Ljuba Mima, reci Orši, naj gre po fiakarja. (Mima odide.) Pokrepčajva se, Jeruš, zakaj težaven je lov na divjega petelina.

Gozd. Velekljun. Kratkorepnik. Pozneje Praskulja.

Velekljun (sam). Nocoj bo torej lovopust pri kraju. Nič več ne bom pel na samotni smreki, koder me je videl Jeruš. Ha, tamle je pa Kratkorepnik! Najrajši bi mu izpulil še tistih par peres, ki jih ima smrkavec v svojem takoimenovanem repu. (Glasno.) No, mladenič, kampa?

Kratkorepnik. Dober večer, stric! Ali ste kaj videli gospodično Kokico?

Velekljun (zase). Aha, tako! Le čakaj, ti zaljubljeni fantalin, ki bi mi rad prevzel najlepšo mlado kuro. (Na glas.) Kokica hodi vsako noč pod ono samotno smreko. Mnogo zabave! (Kratkorepnik odleti.) Ha, tam se bliža vdova Praskulja! (Praskulja prihiti izza grmovja.) Klanjam se!

Praskulja. Jaz tudi. Kaj pa je novega?

Velekljun. Oh, veste kaj, gospa? Kratkorepnik nori za Kokico. Dandanes se ženijo že otroci. Rekel sem mu, da prihaja ona pod tisto smreko. Morda ga dobi lovec, haha! namestu mene.

Praskulja. Jaz pa povem Kokici, da pride res tudi ona tja. Adijo!

Lovska koč. Rekordavzar. Jeruš.

Rekordavzar. Zakaj naporen je lov na divjega petelina. (Pije.)

Jeruš. Mhm. (Pije.)

Rekordavzar. Zdaj pa spat. (Oba ležeta.)

Rekordavzar (proti dvema popolnoči). Jeruš!

Jeruš (smrči).

Rekordavzar. Jeruš, ti smrčiš tako kanibalsko, da se trese vsa bajta. Ali je zavarovana?

Jeruš. Smrčim? O! Ni mogoče! Sicer sopem tako lahko kakor kanarček. Oprostite, gospod!

Rekordavzar. Ura budilka ropota. (Posveti.) Dve je že. Treba bo iti. Oh, težaven je lov na divjega petelina.

Gozd. Prejšnja.

Rekordavzar. Ne morem več. (Sede na tla.)

Jeruš. Naprej, gospod, naprej! Slišite, kako poje? (Dvigne svetilko.)

Rekordavzar. Pot je prestrma. Nesi me, Jeruš! Tukaj imaš petak!

Jeruš (posvétí). Hvala lepa! Težko pojde, gospod, težko! (Shrani petak.)

Rekordavzar. Saj si močan. Ponesi me kar štiporamo! (Mu zleze na hrbet.) Štiporamo v boj na divje Amonite! Hi!

Jeruš (sopiha). Presneto ste težki, gospod! Duša mi sili že kar na jezik.

Rekordavzar. Zakaj naporen in težaven je —

Jeruš. Vem, vem. O!

(Konec prih.)

RIBARSTVO

Športna voda.

Prof. Franke.

Beseda šport, pojem in izvrševanje športa je moderen pojav. Šport izvršujejo v različne namene, za kratek čas in za odmor od dela, za razvoj in osveženje telesnih in duševnih kreposti itd. Le s pridobninskimi nameni se ne ujema ideja športa nikakor ne, temveč jih naravnost izključuje. Športni način ribje lovi pa nikakor ni moderna iznajdba, temveč stara, da ji nihče ne ve početka. Izvrševali so šport in ga še izvršujejo v pridobninske namene, v obrtno korist ob vodah, kjer je bolj stvaren kakor so drugi načini ribje lovi, t. j. tam, kjer se mrež, sakov, nastav i. e. ne morejo izdatno posluževati in kjer love ribe s športno metodo s primeroma manjšim naporom in z manjšimi sredstvi. V Savi in v večjih potokih na Gorenjskem so lovili nekdanj postrvi in lipane s „pernico“, to je z umetnimi muhami, in sulce z ribo, ko je bil šport tod še popolnoma neznan. Prve muhe mi je zvezal pred 33 leti postaren mlinar v Kranju, če sem mu prinesel potrebnega gradiva, poleg trnkov, perja iz petelinjega vratu i. dr. tudi očala, ker je slabo videl. S pernico je pa lovil takrat najbolje v okolici Kranja starejši mož, imenovan „Oljar“, ker je po mlinskih prešal olje. Tudi sulce je znal dobro loviti „na ribo“ in bil je, dasi trd analfabet, jako dober opazovalec rib, vider in vodovja. Vsaka vidra je bila v kratkem njegova. Zašel je takoj po okupaciji v Bosno, opazil tam sulce, jih lovil in prodajal „Turkom“ in tako dobro živel do konflikta „z gosposko“. Kot otrok je hodil „Oljar“ z ribiči

in se navadil lovi, ki se zdaj imenuje športna. Orodje, razen trnkov, si je delal „po svoji glavi“ kakor njegov mojster, ki pa še ni poznal strune (laksa, gut, Fischlachs). Okoli Kranja je bila športna lov nedvomno udomačena pred 70, 80 leti, tako tudi v Bohinju, zlasti lov postrvi s kapeljnom. Gorenjska vada za sulce je tudi izvirna in trdna ter lovi prav dobro (namreč meh sveže enoletne postrvi); v drugih krajih in v literaturi še ni znana. L. 1894. sem naletel pri Kobaridu na ribiča, ki mu je delal trnke domači kovač; v Soči pa love na trnek, kar ljudje pomnijo. Tu rabijo tudi vado, kakršne drugod ne, namreč nekako sestavo pernice in ribice: na trnek je navezано nekaj dlake ali mehkih las, nanj pa natikajo malega kapeljčka ali kosček večjega. To bodi miš, katero vodijo in cukajo vrh vode. Vsa naprava je „cukalnik“. Najstarejša nemška športna knjiga je iz l. 1869; spisal jo je baron von Ehrenkreutz. Iz te se niso mogli učiti ne Gorenjci ne Primorci svojih športnih načinov, ne le zato, ker so jih poznali že prej, ampak tudi zato, ker Ehrenkreutzu samemu niso bili znani.

Sicer ta izvirnost ribolovnega načina na Gorenjskem in ob Soči ni nič posebnega; moderni športniki, ki so zašli v kraje ob strani modernega prometa v Galiciji, na Sedmograškem in dr. so v začudenje našli ribičev, ki love športno, s sicer primitivno, pa uspešno pernico, z muhami, ponarejenimi po onih, ki letajo ob dotični vodi. Našli so ribičev, ki ne vadajo trnka le s črvom — šport ga odklanja kot nevednega in nedostojnega — ampak tudi s kapeljnom in ribico. Tak lov je krušno delo, ne pa šport.

Moderni ribolovni šport torej nikakor ni nova gosposka iznajdba, ampak je le sprejel stari način ribolovi, ki je bil že udomačen od nekdanj ob vodah posebnega značaja, katere zdaj nazivamo športne. Izpopolnila se je športna lov v zadnjih treh letih neprimerno proti prejšnji preprosti in primitivni in zlasti po Angležih se je dvignila do viška fines, doslednosti in rafiniranosti; pa tudi podražila se je primerno svojemu višku. Par izgledov. Popolna oprava prve vrste, (first class), fina, elegantna in solidna za lov lososov (salmo salar, ki je primerjati našemu sulcu), oprava, priročno razvrščena v predalih in škatlicah, zložena vsa v priročen kovčeg, stane v Londonu 100 funtov (2200 K). Dvoročno američansko ribnico ali bič prve vrste cenijo najbolj; stane pa 80 dolarjev (400 K). Enako ceno ima zbirka za lov postrvij itd. Nasprotno se pa v Londonu prodaja vsa športnoribolovna oprava na debelo (en gros), t. j. po ducatu in po večjih skupinah prav vredno in po ceni. Najboljša progga za lov lososov, kos reke 3—5 km dolg, stane na leto 500 do 1000 in tudi več funtov. Dotoke norveških fjordov imajo većinom Angleži v zakupu radi športne lovi. Ujete ribe ne pridejo niti v poštev; razdajo jih bližnjim prebivalcem.

Ribe, sposobne in dostojne za športno lov so: vsakovrstne postrvi, sulec, lipan, tudi še ščuka in som; v sili kjer ni takih, se zadovoljujejo tudi s klini, mrenami in z drugimi nižjimi t. j. z neplemenitimi, nešportnimi ribami. Lososov nimamo, nadomeščajo jih sulci.

Voda ali vodna proga s športnimi ribami vendar ni še športna; treba je še posebnih svojstev. Zlasti bodi strmec precejšen pa ne izenačen, temveč menjavast, tu večji, tam manjši ali „ugodno stopnjevan“, da se voda izliva, drči ali skače čez klečete, prage in stopnje plitvo nizzdol v globokejšo izdolbine, jame, tolmane in kotle, da nudi med takimi globočinami, kjer se umiri in si takorekoč odpočije, brzic, derečin ali slapov; zaganja se naj od ene strani obrežja na nasprotno, zbija se naj ob ogromno skalo ali naj se vije ob njej, ob votlem bregu nazaj gori proti pravemu ali glavnemu toku, kar zovemo krnico. Čim več ima reka ali potok različnosti, prememb in nerednega toka, bolj je podobna športnemu idealu. Poleg slikovitosti in romantike ima opisano oblikovanje vodotoča tudi mnogo privlačnosti na plemenite ribe, ki so obenem športne, jim daje skrivališč in sveži vodo z obilim zrakom. V lepo oblikovani vodi po športnem smislu se razvrščajo ribe v redu in načinu, ki ga je mogoče spoznavati in proučevati. V dobri športni vodi more izkušen ribič brez navodila in tujega pouka presoditi, kje in kod naj išče rib, katero vrsto naj pričakuje in pri postrvih in lipanih tudi, kod naj išče večjih, kod postajajo manjši. Tudi prostore za drstišča pozna veččak po kakovosti tal in po pretakanju vode v reki in potoku športne kakovosti. (Kon. prih.)

Iz ribarske mreže.

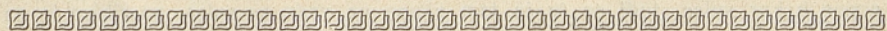
Klin ni plemenita riba, vendar ga odlikujejo ribiči med drugimi neplemenitimi ribami s posebnim pridevkom ter mu pravijo „cepec“. Poleg njega uživa še ščuka tako odlikovanje s priimkom „goltanec“. Ali je odlikovanje ali ne, da Bohinjci nazivajo postrv samo „ribo“, dočim imenujejo druge ribe tako kakor mi lipana, sulca i. dr., o tem naj odločijo Bohinjci sami. Med vsemi našimi ribami ima klin največ nedoumnih svojstev in je med ribami najbolj mnogostransko in najmanj omejeno bitje. Klina najdeš malone v vseh vodah, le v prav mrzlih in hitrih potokih ne. Kadar se ribiču izvije prav nepričakovano, pa dobi častno priznanje „mojster“. On zna sam toliko, kakor vse druge ribe tovarišice skupaj. Nastavi se v kaki kotli ali krniči in pobira vrh vode mušice in keberčke prav tako, kakor lipan in postrv. Če je voda toli motna, da ni spoznati ribe, utegne najbolj izkušeni ribič trditi, da se tu pase lipan, utegne pa ujeti le klina, pa ne tako gladko, kakor lipana ali postrv. Dolgo pa ne glumi tako plemenitega, ker vztrajnosti nima ne ob tem ne ob drugem poslu, ampak ljubi izpremembo. Da bi imel zob, bi bil tak ropar kakor sulec, tudi se tu in tam vjame na vado za sulca, na ribico in na kapejlna pri lovi postrvij. Klin dela in živi po načelu, da je previdnost začetek in mati modrosti. S tem se mi je izkazal marsikrat sijajno. Za visoko skalo skrit,

sem mu ponudil od vrha doli par živih kobilic; plaval je parkrat semintja mimo, kakor bi nič ne videl, se vrnil, se približal, gledal, si premislil in odplaval, pa je bil v kratkem zopet pri kobilicah in jih mirno pobral. Dam mu še dve, tri; pri njih ne pomišlja dolgo. Slednja kobilica je na trnku, tudi miga in brca z nogami, viseča na najfinejši nitki. Klin pride takoj, se ustavi, sune rahlo z gobcem vado — in gre. Ko se vrne, jo prav kočljivo prime in jadra počasi proč, dokler ga ne ustavim. Iz Save so hodili v Kokro ob solnčnem vremenu na izprehod, ko so bile črešnje zrele. Vračali so se okoli dveh ali treh popoldne. Ob Savi sem lahko prišel do globočine neopažen do klinov; to je prvi pogoj, da kaj ujameš. Nametal sem jim črešenj, vmes eno na trnku. Prvi dan sem ulovil tri prave cepce, potlej po enega, parkrat po dva, čez dober teden niti enega več; črešnja je bila do polovice odjedena izpod trnka, prazne črešnje so pa pobirali še cele. V dolgem mrtvem rokavu pod Dreslovko so se zbirali na sparico. Prihajali so v gotovem redu veličastno počasno, celo uro je trajalo nastopanje, najprej otroci, potem srednji in nazadnje šele mogočneži. Količkaj oplašeni so pa odjadrali urno, toda v naobratnem redu, t. j. očanci najprvi itd. Ko je upadla voda toliko, da je bila zveza iz rokava v Savo prav ozka in plitva, sem jo zadelal in letel domov po sak. Rokav je segal pod ploščo in tu so se tako poskrili in umikali saku, da sem dobil le nekaj srednjih. Dobro, si mislim, zadelam izhod še više in obširneje in prinesem ravšelj in nastavim skrbno in pravilno. Drugo jutro dvignem ravšelj, ko se je danilo, klinov pa ni bilo nikjer, ne v ravšlju ne v rokavu, — poskakali so čez noč preko ravšlja, približno 30 cm visoko in se povalili do Save. Ukradel jih ni nihče; ravšelj ni bil dotaknjen. Dasi je bilo še tisto leto prav ugodno vreme za zbiranje klinov v mrtvem rokavu, so se ga dosledno ogibali do prihodnjega poletja. Videl sem pozneje natančno, kako zna uhajati klin mimo saka in ravšlja, kako se trdovratno drži luknje ali votline, kako se zarije v tla; četudi suješ in suješ med nje, da so vsi kodelajsasti, ne prepodiš nobenega izpod štor. Edino v Blejskem jezeru poleg Petrana sem našel kline prav malo inteligentne. — Mali in srednji so se shajali kar gosto in se hranili večidel z odpadki obvodnih hiš in beračili pred letoviščarji. Ker niso živeli pošteno ob svojem trudu in le čakali milodarov, ni čuda, da so degenerirali tudi moralno. Nalovil sem jih s pernico v eni uri 60—80, pa nobenega cepca. Loviti sem jih moral dva dni zaporedoma, dokler sem jih toliko oplašil, da niso pobirali žita, natresenega krapom za vabo. Povsod drugod so se izkazali klini mojstri in me potegnili večkrat prav temeljito. V par krajih Krke sem jih izplačal tudi dobro, prave cepce in očance, pa tudi samo prvokrat. Poželjiv je klin in neizbirčen, vzame grozdne jagode, češpljo, kruh, sir, vse drobno živalstvo, tudi miš, žabo i. e. Previden, le posebno izurjen ribič more ujeti starca na trnek. Kogar ne boli, blamirati se zdaj pa zdaj, naj le poizkusi s klini; za neuspehe z očanci in tudi z mlajšimi ga odškoduje zanimivo opazovanje njih nepričakovane razumnosti. Te ribe ne proučiš nikdar; klin je res „mojster“!

F.

Raki. V spodnjem parku deželne umobolnice na Studencu, v odtoku ribnika so vložili parkrat nekaj rakov. Lansko poletje se je izkazalo pri poizkusni lovi, da so zdravi in da rasejo dobro. Pretekli teden pa se jih je pokazalo več, kakor jih je bilo pričakovati, toda vsi so bili mrtvi. Res je voda sila opešala; toda prebili so brez škode še mnogo bolj suho zimo 1908/09, ko je bilo skozi dva meseca še manj vode. Zato ni misliti, da bi bili poginili zdaj radi pomanjkanja vode. Ta dogodek je slabo znamenje za prihodnost rakov v porečji Ljubljani.

F.

Ponatisi ali posnetki brez navedbe vira niso dovoljeni.

Listnica uredništva.

Vse cenjene sotrudnike prosimo vljudno, da pošiljajo rokopise vsaj do 3. dne vsakega meseca, ako žele, da priobčimo njih spise še v številki onega meseca. Prepozno pošiljanje povzroča mnogo nepotrebne zamude, moti popravo korekturnih pol in ovira pravočasno izhajanje lista. Lovski pozdrav!

Listnica upravnništva.

Vse one gg. člane in naročnike, ki bi bili pomotoma dobili katero številko I. letnika „Lovca“ v dveh ali več iztisih, prav vljudno prosimo, da nam jo vrnejo, ker so nam nekatere številke lanskega letnika popolnoma pošle.

Vsebinsko lovskega koledarja smo spremenili za mesec maj in naštehi radi enostavnosti le ono divjačino, ki jo smemo streljati. Ko pride za večino divjačine zopet lovni čas, izide lovski koledar v prejšnji obliki. — Ribarski koledar smo sestavili kakor dozdaj.

MALA OZNANILA.

Mladiči-frmači, čistokrvne nemške kratkodlake pasme do 5 tednov stari, se bodo oddajali sredi maja po 15 K. Mati je doma na Moravskem, ima zelo dober nos, izborna dresuro in sploh izredno dobre lastnosti. — Vprašanja na I. Rozmana v Ljubljani, Ciril-Methodova ulica 13.

Lovski čuvaj, 45 let star, kat. vere, oženjen brez otrok, večš vseh strok lova, kmetijstva in gozdarstva, doslužen vojak (artiljerist), trezen in pošten, išče službe. Izvrstna izpričevala. Vprašanja na Franceta Poliča, Maršljava vas, pošta Krška vas, Dolenjsko,

Žive lisice in jazbece kupuje Janez Krže, lovec, Gora, Sodražica.

Kupim 3—4 dobre brake, istrijske pasme. Ponudbe je pošiljati. Fr. Klemenč, Ljubljana, c. in kr. okrajno dopolnilno poveljstvo št. 17.

Žive zajce, fazane, jerebice, uharice

za lov v kolibah, potem vsakovrstno živo divjačino priznano najboljše in najmočnejše kakovosti oddaja

F. Živse nasl., Pilz, izvoz divjačine, Tropava.

Kupuje vsakovrstne živali in živo divjačino.

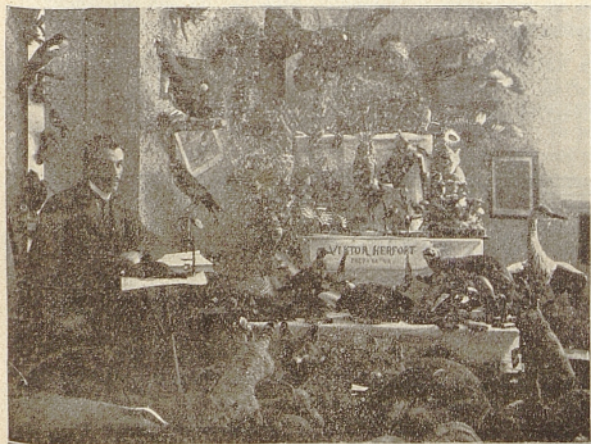
Pogin roparicam!

Najuspešnejše sredstvo za zastrupljanje lisic in drugih roparic, je — **strijhin**. Če ga prav upotabljaš, je uspeh zjamčen. Ta izredno buči strup kakor tudi **arzenik** in **arzenikovo milo**, ki ga rabijo entomologi, ter vsi drugi v tehnične namene služeči strupi se dobivajo proti izkazu oblastvenega dovoljenja pri

„**ADRIJI**“,

drogeriji in koncesijonirani prodajalnici strupov,
v Ljubljani, Šelenburgova ul. 5.

Dobe se tudi nalašč za lisice prikrojene kroglice!

Pozor, g. lovci!

Priporočam se za
prepariranje in gačenje

divjih petelinov

kakor tudi vseh vrst
živali.

Cene nizke, delo
solidno, izborno!

Viktor Herfort,

preparator in dermoplastik

Stanko Vrazov trg št. 1,

poleg šentpeterskega mostu.

Najstarejša češka trgovina s kožami

F. VLK v PLZNU (Češko)

priporoča najfinejše potovalne in lovske kožuhe, hlače iz
ovčine in iz usnja divjih maček, ter odeje za vozove in sani.

Prevzema vsa krznarska dela!

Kupuje vse vrste kožuhovin!

Strojarnica

Vse v največji izberi in po najnižjih cenah!

Barvarnica

Izdajatelj: „Slovensko lovsko društvo“. — Odgovorni urednik: Anton Martinc.
Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani.

ALBIN SCHWEITZER

preparator in dermoplastik

v LJUBLJANI, Kapitalska ulica šte. 5

se priporoča gg. lovcem

za prepariranje vsakovrstnih živali.

Delo ceno in brez konkurence naravno!

PRIPOROČILA:

Z Vašim delom sem zadovoljen, je prav čedno.
Dr. Iv. Lovrenčič.

Gospodu Albinu Schweitzer-ju v Ljubljani.
S petelinom, ki ste mi ga ugađili, sem zelo zadovoljen.
Ljubljana, 17. marca 1909. Stanko Rudež.

Ludovik Borovnik, puškar v Borovljah (Ferlach)

Prilporoča najmoderneje puške
za lov, dvocevke, risanice,
trocevke

Manlicher-reparirke, pripravane
za lov z najljepšim strelskim
učinkom

Manlicher-Schönauder-reparirke. Browning-pištote,
kakor pištote zistem „STEYR“, zrna 6.35 in zrna 7.65
z originalnimi cenami. — Priporoča se tudi za izdelovanje novih
kopit in novih cevi. Popravlja vsakovrstne stare puške po najnižjih cenah.

JOSIP ROJINA LJUBLJANA

Krojačnica za gospode.

Elegantne obleke.

Najnovejši kroj.

Priporoča vsakovrstnih športnih, lovskih oblek in lovskih uniform.

V zalogi najfinejše, angleško, trpežno blago.

Elegantne promenadne obleke in uniforme vseh vrst.

Točna, solidna in hitra postrežba.

Cene zmerne. Postrežba točna.

JULIJA STOR

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 5
poleg Mestne hranilnice.

Največja zaloga moških, ženskih
in otroških črevljev iz najboljših
— tovaren, domačih in tujih. —

Lovcem priporoča pristne
gojserske gorske črevlje.

Pozor g. lovci!

Za nagačanje raznovrstnih živali se priporoča

IVAN ROBIDA

v Ljubljani, Tržaška cesta št. 22.

Fina strokovnjaška izvedba. Najnižje cene. Na željo odnašam in donašam tudi sam domov; zado-
stuje naročilo z dopisnico.

Viktor Herfort, preparator,
Stanko Vrazov trg 1.
v Ljubljani poleg šentpeterskega mostu
se priporoča za prepariranje vsakovrstnih živali
Delo solidno in izborno. — Cene nizke.
Mnogo priznanj od različnih zavodov in
lovcev na razpolago.

Fr. Ševčik, puškar

Ljubljana

Židovska ulica št. 2.

Velika zaloga pušk in samokresov najnovejšega sistema,
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških
strogo preizkušenih pušk z najboljšim strelnim učinkom. Posebno se priporočajo moje obširno
znane lahke trocevke s Kruppovimi cevmi in puške brez petelinov za brezdimni smodnik.
Novo! Avtomatične Brovning-puške, kalib. 16 in 12, z neprekosljivim strelnim učinkom,
Avtomatične Brovning- in Steier-pištole. **Velika zaloga vseh lovskih potreb-**
ščin po najnižjih cenah. Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.

Cenovniki na zahtevo zastoj in poštnine prosto.

IV. BONAČ

Knjigoveznica, kartonaža, trgovina papirja.

pisarniških potrebščin itd.

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Vzorci in ceniki papirja na razpolago.